

Laiškai LIETUVIAMS

Linksma Šv. Kalėda
ir laimingą
Naują Metą
visiems Gerbiamiesiems
Skaitytojams,
Bendradarbiams
ir Platintojams
Iški

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS"
Redakcija ir Administracija

KĄ PASIRINKSIME?

Žmonijos gyvenimas — tai milijoninė procesija keleivių, klajūnų, kurie gyvena, dirba, vargsta, pasiilgę šviesos, išalkę poilsio laimėje. Amžiams bėgant atsirasdavo šioje procesijoje žmonių, kurie jautriau išgyveno gaivalingus žmogaus siekimus ir todėl jautė savyje pareigą vadovauti tai galingai žmonijos eisenai, vesdami ją į šviesesnę ateitį. Skardžiu balsu suskambėdavo visiems žadantieji laimę jų komandos šūkiu. Didžiųjų vardus jie sau užsipelnė istorijos lapuose, bet tik todėl, kad pareikalavo iš kitų didelių aukų, daug nekalto kraujo išliejo, palikdami vargū milijonus našlaičių ir verkiančių motinų. Žmonijos laimingos jie nepadarė, **nes jos tikrai nemylėjo!**

Ir štai tarp tų visų didžių vardų iškyla vienas, šviesus, kaip rytmečio saulė, kuriam yra duota valdžia danguje ir žemėje, kurio gyvenimo misija buvo ir yra rodyti žmogui meilę ir meilės jį mokyti. Jo socialinės doktrinos turinys yra “pertransire bene faciendi” — eiti šiuo žemės keliu, visiems darant gera. Jo vardas yra Kristus. Visais laikais Kristus kreipiasi į tautas, į šeimas, į atskirą žmogų, žadėdamas naują gyvenimą šviesoje, meilėje, laimėje. Kristaus žodžiai yra neklaidingi, nes Jis myli žmoniją, nes dangus ir žemė praeis, o Jojo žodžiai nepraeis, bus realizuoti, taps tikrove visų tų gyvenime, kurie jiems nuoširdžiai tikės.

Tebevaitoja žemė, tautos konvulsingai dreba, griūva valdovų sostai, kylančios naujos idėjinių audrų bangos gresia baisiuoju sunaikinimu ir neaiškiu rytojumi. Modernusis ginklas žada mus išvaduoti, tik greičiausiai tyliam ir laisvam gyvenimui kapuose. Dabar, Šv. Kalėdų proga, Bažnyčia mums vėl primena Išganytojo gimimą Betliejuje.

Jis yra vienintelis Išgelbėtojas ir šių dienų žmonijai, esančiai varge, kančioje, klaidžiojančiai nakties tamsumoje ir nerandančiai išeities. Ir dabar Jis prabyla į mus, patiekdamas nuostabiai gražią programą, paremtą teisingumu ir taika. Jo programos pagrinde yra meilė, galinti duoti žmonijai naują gyvenimo kryptį, nešančią jai šviesius horizontus ir tikrąją laimę.

Bet žmonija, jau tiek daug kartų skaudžiai apgauta, baimingai žvelgia ir į Kristų, norėdama vis naujai išgirsti, ar Kristus, josios Išganytojas, jos naujų laikų Kūrėjas, tikrai ją myli, ar Jis tikrai nori jai padėti jos sunkiame gyvenimo kelyje. Kristus savo dieviškai turiningu gyvenimu klausiančiai žmonijai iškalbingai ir įtikinančiai atsako: “Taip, aš myliu jus ir noriu jums laimės”.

Ramus, susimąstęs eina Kristus Palestinos keliu, lydintas savo apaštalu. Toli horizonte matyti Naimo miestelis. Besileidžiančios saulės spinduliai nuostabiai gražiai dar žaidė miestelio bokštų viršūnėse. Kristus pamato būrelį žmonių, einančių iš miestelio — tai buvo laidotuvės. Nešė mirusį jaunuolį. Senutė motina, našlė, ėjo pas-kui. Jos veidą gaubė didis skausmas, žinomas tik motinai, netekusiai vienintelio sūnaus. Griuvo jos gyvenimo ramstis, užgeso jos džiaugsmas ir viltis. Praeinančio Kristaus žvilgsnis giliai žvelgė į kenčiančios motinos sielos gelmes. Jis suprato ją. Kristaus akyse sužvilgo užuojautos ašaros. Jis į ją žiūrėjo ir matė visų amžių motinų skausmą bei sielvartą. Dieviškai meilingas ryžtas kilo Kristaus sieloje. Paguosti šią liūdinčią motiną ir suteikti kiekvienai kenčiančiai motinai galingos vilties Kristuje rasti paguodos ir jėgos. “Jaunuoli, sakau

LETTERS TO LITHUANIANS. Published monthly by The Jesuit Fathers of Della Strada, Inc., 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois. Yearly subscription one dollar. Single copy 10 cents.

Entered as second-class matter at the Post Office at Chicago, 111. Additional office of mailing in Putnam, Conn. LAIŠKAI LIETUVIAMS leidžiami Tėvų Jėzuitų kas mėnesį. Redaguoja T. Juozas Vaišnys, S. J. Administratorius Petras Kleinotas, S. J. Redakcijos ir Administracijos adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois. Telefonas: HEmlock 4-1677. Metinės prenumeratos kaina 1 doleris. Atskiras numeris 10 centų.

Vinjetės J. Pilipausko.

Kalėdinė vinjetė VI. Vijeikio.

tau kelkis”, — prabyla Kristus! Ir Jis grąžina motinai sūnų. Taip mylėti motiną, tėvą, kuriems Jis pats yra davęs visų gražiausias ir garbingiausias pareigas šioje žemėje, tegali tik Kristus, nes Jis myli žmoniją.

Ir vėl Kristaus dėmesį atkreipia raudojantis būrelis žmonių. Tik ką mirė jauna mergaitė, kuri savo jaunatviškai kilnia laikysena teikė tėveliams tiek daug gražių vilčių ir visiems kaimynams giedrios nuotikos. Kristus, prasiskverbęs pro minią, įeina į vidų. Jo žvilgsnis sustojo prie mirusios. “Mergyte, kelkis”, — prabilo Kristus į mirusiąją. Ji atsikėlė. Gyvenimas vėl pražydo jos veidelioose, jaunystės džiaugsmas vėl sušvito jos žvilgsnyje. Kristus atgaivina šalnos pakastą pavasario gėlę ir leidžia jai vėl pražysti tyriausiu jaunystės grožiu... Taip Kristus myli jaunimą... Taip Jis myli žmoniją.

Paežeryje, ant jaukaus kalnelio, matome Kristų besiuilintį po sunkaus darbo, žmonijai gera darant. Bet visi nustemba, kad jiems dar nespėjus nė pasiekti šio kampelio, pradėjo aplink juos rinktis milžiniška minia. Minutės slinko valandomis. Minia laukė. Kristus tai puikiai suprato. Tai buvo masė varguolių, darbo žmonių, kuriems duonos kąsnis buvo sunkaus darbo vaisius. Pažeminti, didžiūnų išnaudojami, niekeno

neglobojami. Kristus matė jų gilius, maldaujančius žvilgsnius. Misereor super turbam — kaip gaila man minios, kenčiančios žmonijos. Jo žvilgsnis išskaitė minios sielvartą, bet Jis aiškiai matė ir milijonus vargo žmonių ateityje. Jis matė ir mus! Dieviško įkvėpimo pagautas, Kristus prabyla į žmogų klajūną: palaiminti! Palaiminti, kurie liūдите, kenčiate, kuriuos persekioja dėl Dievo, dėl tiesos, dėl žmonijos ir žmogaus tikrosios laisvės, nes jūs būsite tikrieji laimėtojai, ir dangaus karalystė, žmogaus amžinoji tėvynė, laukia jūsų...

Ir vėl mes matome milijoninę procesiją žengiančią, kenčiančią, vargstančią ir žūstančią dvidešimtojo amžiaus arenoje. Ir mes šiandien esame į ją įsijungę. Ir tie milijonai kartu su mumis šaukiasi vado, gelbėtojo iš to baisaus chaoso, kuriame esame. Gyvenimo didžioji tikrovė patiekia mums tik du: Kristų ar Barabą. Kristų, nešantį mums teisingumą, taiką, laisvę ir šviesą, o Barabą Kremliuje ar kur kitur, plėšiantį mus vergovėn, neišpasakytą kančion ir mirtin. Šiandien pasaulis ir mes stovime prieš šią baisios rimties alternatyvą: Kristus ar Barabas! Laisvi esame, ką pasirinksim. Bet nuo mūsų pasirinkimo priklausys mūsų pačių, Tėvynės Lietuvos ir visos žmonijos ateitis!

Jonas Borevičius, S. J.

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

KALĖDOS

**Kai akmenys nutils giedoję
Po ratais autobusų ir tramvajų
Ir subyrės vitražai tamsūs
Ant mūsų akmeninio kelio,**

**Rankas iškelsi iš dienos griuvėsių
Į vaikščiojančią tarp žvaigždynų ugnį,
Laukimo valandas supylęs
Į ryto indą mėlyndugnį.**

**Paskui suradęs užmirštoj šventovėj
Tokią mažytę mielą kerčią...
Ir taip joje tylėčiau amžius —
Nė vieno žodžio neištarčiau.**

**Čia šalty pervysto vaikutį,
Ir krinta ašaros į ryto indą...
Nebeišgirs pablūdęs miestas,
Iš kur tie dangiški akordai sklinda.**

**Ir bus gerai, kad čia Tavęs nebesuranda
Medinės samanotos kaukės...
Matysi, kaip pro langus balti paukščiai skrenda,
Kaip mūsų kelias švito, mainėsi ir niaukės.**

DU LAIŠKU IR DAR ŠIS TAS

Esu daktaras. Nepripažįstu nei vaistų, nei operacijų, nei ligonių priežiūros, nei nusikaltimų medicinai, jei nepapliauju ir nepasmaugiu savo pacientų.

Vieną kitą kartą metuose pereinu per ligoninę, užsivilkęs baltą chalata, nes man tai reikalinga, kad vėl pasijusčiau esąs gydytojas. Manau, kad pripažindamas ne tik medicinos mokslą bet ir ligoninę, kaip man naudingą kai kuriomis dienomis daktariškai nuotakai sukelti, esu visiškai tvarkoje, kad esu geras daktaras.

II

“Esu katalikas. Nepripažįstu nei pasninkų nei nuodėmių, kuriomis nenusikalstu nei įstatymams nei asmenims. Per Velykas, Kalėdas ir Sekmines nueinu bažnyčion, kad galėčiau dvasiniai atsinaujinti ir sukelti šventadienišką nuotaiką. Manau, kad pripažindamas ne tik Dievą, bet ir Bažnyčią, kaip man reikalingą didžioje šventėse, esu visiškai tvarkoje, kad esu tikintis”.

... ir dar šis tas

Argi tikėsite, kad tuodu laišku būtų rašyti inteligento plunksnos? Pirmojo nesąmonė guli kaip ant delno. Jis čia spausdinamas be kabučių, nes yra mano paties rašytas. Antrasis, jei pastebėjote, kabutėse, yra ištrauka iš vieno skaitytojo ilgesnio laiško. Jame sukurtoji nesąmonė yra nė kiek ne mažesnė už pirmojo, bet ne tokia ryški. Ji ima badyte badyti akis, sugretinus abu laišku.

Be abejo, pasninkai nėra katalikybės esmė. Juk nei plaukai, nei nagai, nei rankos, nei kojos nėra žmogaus esmė. Tat nusišutink plaukus, nukirsk rankas ir kojas, juk vis tiek dar būsi tikras žmogus!

Kaip gaila, kad šitokią “išmintį” gali paberti nemažai metų mokyklos suoluose sėdėjęs žmogus! Jei jis vienas toks tebutų, pakaktų nusiųsti jam pačiam atsakymą. Deja, panašios galvosenos katalikų yra geroskas nuošimtis. Užtat reikia tą “išmintį” panagrinėti viešai.

Laiško rašytojas, kaip ir visi jo plauko draugai, atrodo įsitikinęs, kad religija yra nuotaiškų, jausmų ar pažiūrų bei tradicijų

reikalas. Todėl kai jaučiasi linkęs, bažnyčion eina. Kai nori pagyventi šventadieniškomis nuotaikomis, irgi užsuka religinės muzikos pasiklausyti. O kai nuotaiškos ar ūpo nėra, kai gražus oras, žalieji miškai ir mėlynieji ežerai vilioja, ar kai nori ilgiau pamiegoti, tai tada nei Dievas, nei bažnyčia nereikalingi.

Toks tikėjimas nėra tikejimas, o yra kažkoks šiupinys jausmų, neaiškios susiraizgiusios galvosenos ir asmeniškų išskaičiamų.

Sąmoningam, ypač inteligentui katalikui turėtų būti žinoma, jog religija yra nenutraukiamas ir esminis ryšys žmogaus su savo Kūrėju ir Kūrėjo su žmogum, savo kūrinium, o ne saldžių jausmų išgyvenimai. Tas esminis kūrinio ryšys su Dievu yra panašus į ryšį tarp minties ir proto, veiksmo ir valios norėjimo (pasėkos ir priežasties, filosofiskai tariant).

Apsišvietusiam katalikui privalėtų būti aišku, jog mūsų ryšys su Kūrėju nėra vienkartinis, sykį užmegztas ir Jo pamirštas, kaip ne vienas filosofuoja. Žmogus tai ne skulptoriaus iš marmuro nutašyta statula, galinti paskui šimtmečius stovėti be savo autoriaus paramos. Mes, kaip ir visi kūriniai, esame reikalingi nuolatinio palaikymo. Mūsų būseną nuolat ir be mažiausios pertraukos plaukia iš Kūrėjo mylinčios valios, kaip mūsų mintys iš proto, kaip elektros šviesa ir šiluma ir jėga laidais iš dinamo mašinos. Jei Viešpats pamirštų mus nors akimirksniui, jei mūsų nebenorėtų, mes užgestume, kaip ta lemputė, išjungus elektros srovę, dingtume, kaip dingsta vienos mintys, protui ėmus galvoti kitas.

Šitas nuolatinis ir be galo realus mūsų, kaip kūrinijų, ryšys su Dievu yra ir bus, ar mes jo norime ar ne. Jis nėra mūsų valioje, o Kūrėjo galioje. Mes galime su juo nesiškaiyti, išsižadėti, kaip Stalino rojuje kartais vaikai išsižada viešai savo tėvų. Bet mūsų nesiskaitymas ir išsižadėjimas to ryšio vis tiek nepanaikins, kaip komjaunuolio pareiškimas nepanaikina to fakto, kad jį sykį pagimdę tėvai buvo, yra ir visada liks tėvais.

Išmintingas žmogus skaitosi su nesugriaunama ir kieta gyvenimo tikrove ir ją pripažįsta. Ta pati išmintis ir teisybė reikalauja iš mūsų pripažinti asmeninį būsenos ryšį su jos šaltiniu Dievu. Ir kai žmogus tai padaro mintimi ar žodžiu, jis tampa religingas, sąmoningai religingas. Sykiu tas sąmoningas savo ryšių su Dievu pripažinimo aktas yra pats pirmasis ir svarbiausias Viešpaties pagarbavimo aktas.

Bet jei tik sykių supratimai esąs sujungtas savo būsenos gelmėse su Dievu nepertraukiamais ryšiais, jei sykių išsąmoninai, kad esi Kūrėjo kas akimirka leidžiamas gyventi ir palaikomas, negali nesuprasti ir nepripažinti, kad Jis yra visiškai tavo Viešpats, kad Jis turi į tave visas teises. Jis yra laisvas nustatyti kokiomis sąlygomis teikia mums būseną ir kam mes turime ją panaudoti. Jis, o ne mes, nustato, kokie bus mūsų santykiai su mūsų gyvenimo Šaltiniu. Mūsų šventa pareiga yra mielai priimti jo parėdymus ir prie jų derintis, ar jie mums malonūs ar ne. Nesiskaityti su visomis teisėmis į mus turinčia Kūrėjo valia yra nusikaltimas arba nuodėmė, ar tu jas pripažinsi ar nepripažinsi.

Šitoje šviesoje tikrai juokingai vaikiški atrodo sakiniai kaip: "aš nepripažįstu nei pasninkų nei nuodėmių, kuriomis nenusikalstu nei įstatymams nei asmenims". Kokiams įstatymams? Tik valstybės? Ar ir Dievo ir Bažnyčios? Gali nenusikalsti nė vienam žmonių įsakymui ir būti tikras kriminalistas Dievo akyse. Daug kur valdžios įsakymai leidžia abortus ir skyrybas su naujomis moterystėmis. Valdžiai nenusikalsti. Jei žmona su tuo taip pat sutiks, ir jos atžvilgiu kaltės nepadarysi, bet vis tiek sąžinė bus suteršta sunkių nusikaltimų tavo būsenos Davėjui.

Jūs tik "per Velykas, Kalėdas ir Sekmines" einate bažnyčion. O Viešpaties ir Jūsų tikėjimo įsakymas yra deramai švęsti kiekvieną sekmadienį. Jūs norite, kad Dievas taikytųsi prie Jūsų pažiūrų, o ne Sveikas prie Jo! Ar tai teisinga? Einate bažnyčion, kad galėtumėte "dvasiniai atsinaujinti ir sukelti šventadienišką nuotaiką"? Vadinas, grynai savo asmeniškais ir egois-

tiniais sumetimais, o ne savo Kūrėjui deramą pagarbą ir klusnumą parodyti! Tai be reikalo ir tuos tris kartus per metus savo puspažįstus zulinatė į bažnyčios grindis. Žmogus privalo eiti bažnyčion ne pirmon eilėn sau ko nors gauti, o duoti! Palenkti Dievui savo valią arba pripažinti savo priklausomybę nuo Viešpaties. Tai yra mūsų pagrindinė pareiga ir nė kiek nepareinanti nuo mūsų nuotaikų, jausmų ir polinkių.

Užsimenate savo laiške "šventadienišką nuotaiką". Kokia ji yra? Ką ji reiškia? Kokia jos vertė? Taip, minite reikalą "dvasiniai atsinaujinti", bet ką Jūs turite mintyje, taip rašydami? Ar pripažįstate, kad ir dvasia gali nusidėvėti? Kokia prasme? Koks turi būti tas dvasinis atsinaujinimas? Ar pakanka jausmų sužadavimo?

Nepripažįstate pasninkų? Vadinas, nepripažįstate atgailos, nepripažįstate atlyginimo savo dvasios skolų! Nepripažįstate pasninkų? Vadinas, nepripažįstate jokios auklėjimo vertės bet kuriam savęs nugalėjimui, leidžiate savo įgeidžiams kerotis ir klestėti, nepripažįstate dvasios kultūros! Pasninkai, atgailos yra lyg skaptukai ir kalteliai ir peiliukai dvasiško skulptoriaus rankose kilnesniam žmogui sukurti. Jūs, to nepripažindami, atimate dvasiai geriausias priemones apvaldyti medžiagą ir sugyvulėjimo išvengti. Tokio nusistatymo žmogus neturėtų vaizduotis esąs nuoširdžiai tikintis žmogus ir tikras Kristaus mokinys. Jei jis dar ir turi kokią kibirkštėlę tikėjimo, tai ta yra kur nors širdies gelmėse dingusi tarp ten prisikrovusio šlamšto.

Neužsigauk, Gerbiamasis, beskaitydami čia gal kiek ironiškai nudažytas eilutes. Nenoriu Jūsų pašiepti, nenoriu užgauti Jūsų jausmų. Bet aš norėjau parodyti Jūsų galvosenos ir nusistatymo paikumą. Mano supratimu, Jūsų sielos būklė yra gana pavojinga. Labai protingai pasielgtumėte užsukdamas pas kokį draugišką kunigą ir su juo išsikalbėdamas apie savo pažiūras ir nuotaikas. Laiškais yra per daug sunku susiprasti ir viską išsiaiškinti.

Viešpaties palaimos linkis,

Jonas Kidykas, S. J.

Mielas Kunige Jonai!

Neseniai susituokėme. Norime sukurti tikrai laimingą šeimą. Patarkite, kaip išvengti nesantaikos, pasibaigus "medaus mėnesiui" ir prasidėjus kasdienei gyvenimo pilkybei.

Už praktiškus patarimus iš anksto dėkingi

Vytenis su Aldona

Laimingieji Bičiuliai!

Praktiškiausias patarimas būtų šis: paverskite visą moterystės gyvenimą niekada nesibaigiančiu medaus mėnesiu!

— Ar tai įmanoma?

— Neabejoju.

— Kaip?

— Tas klausimas nebeatsakomas vienu sakiniu! Pagalvokite patys, kas daro pirmąsias povestuvinio gyvenimo savaites ir gal mėnesius tokius malonius ir laimingus? Tai sąmoningai ir rūpestingai palaikykite ir toliau ugdykite.

Žinoma, nauja, visa širdimi laukta besimylinčiųjų bendro gyvenimo šviežiena viską nudažo skaisčiausiomis spalvomis ir neleidžia pasirodyti šiurkštesniajai gyvenimo tikrovei. Bet atidžiau panagrinėję, pastebėsite dar vieną labai būdingą tam laikotarpiui savybę: tai nuoširdžios abiejų pastangos vienas kitam patikti, stačiai pataikauti. Tuo metu nei vyras nei žmona nesidomi savimi. Visas jų dėmesys yra pavergtas "antrosios" pusės. Jei įstengtų dangų nulenkų "jam", "jai" laimingesnei padaryti. Tas visišką savo širdies, minčių ir valios, sielos ir kūno atidavimas "kitam" daro jaunavedžius laimingus. Todėl "pratęsti medaus mėnesį visam gyvenimui" reiškia ne ką kitą, kaip, beaugant vedybinio gyvenimo metų krūvai, lygiai ugdyti savyje viską pasivedimą vienas kitam, pamirštant patį save! **Nei vienas nei antras neieškokite moterystėje savo paties laimės, o Vytenis**

"iš kailio tesineria" padaryti laimingą savo Aldutę, o Aldona, savęs nesigailėdama, te-sistengia kuo daugiausiai laimės suteikti Vyteniui. Tada būsite abu laimingi.

— Nori laimės, neieškok jos! Keistokai skamba!

— Sutinku. Bet tuo keistoku sakiniu apvilkau seną ir didžią tiesą: "išsižadėk savimybės". "Kovok su savimyla". Savimyla yra vienas iš aršiausių laimės priešų. O jos mes esame pilnitėlaičiai. Ji taip apdumia akis, kad mes nė nepastebime, kad ji, lygtas nepagydomas vėžys, graužia šeimos ir visuomenės laimę, iki visiškai ją sunaikina.

Laiku pastebėtas vėžys kartais yra pagydomas. Tikrai galima išgydyti ir savimybės vėžį, jei tik gana anksti atrasime jo ženklus savyje. O ženklų yra labai daug. Štai vienas kitas:

— Mūsų brangusis AŠ stengiasi užimti dievaičio vietą mūsų gyvenime, visas jo privilegijas ir garbę. Jis godžiai gaudo gardesniuosis kashnius; kitiems pakaks kas nuo jo burnos atkris. Jis puošiasi pačiais geraisiais ir brangiaisiais rūbais; pigesniais ir paprastesniais gali pasitenkinti kiti. Dievaitis AŠ mėgsta kuo daugiausiai ilsėtis ir kuo mažiausiai darbuotis. O jei tenka imtis darbo, tai jis moka taip susiorganizuoti, kad kitiems tektų sunkieji ir nemalonieji darbai, jam — lengvesnieji ir didesnė garbė. AŠ rūpinasi iščiulpti iš gyvenimo kuo daugiausiai malonumų, nemalonus ir kartybes palikti kitiems. Aišku, dievaitis AŠ turi visada gauti geriausią atlyginimą, didžiausią padėką už mažiausią piršto pajudinimą.

Tik pasiklausyk jo kalbos! Kokius jis reikalavimus stato! Kas kelintas žodis bus: "Aš... Aš... Aš... Manęs... Man... Manimi". Tą žodelytį jis linksniuoja gėrių geriausiai.

Vargas tam, kas drįstų dievaičiui AŠ kelią pastoti! Jei negali jo tuojau sudoroti, tai visą gyvenimą nedovanos!

Kad kiti dėl tokio AŠ elgesio kenčia, kamuojasi, ašaras lieja, jis nemato. O jei ir mato, nė trupučiuo nesijaudina. Kas jam? AŠ yra tikras tironas diktatorius. Visi visada ir visur turi jam tarnauti ir pataikauti.

Ar ne aišku, kad du tokie dievaičiai, suėję poron, negalės sugyventi? Arba vienas pavergs kitą, arba virs amžina kova už “savo teises” (apie “savo pareigas” AŠ nekalba).

Tepakanka čia suminėtų simptomų. Daugiau lengvai rasite patys, atidžiau bestebėdami AŠ pėdsakus savo gyvenimo veiksmuose ir svajonėse.

Mirtinas savimylės priešas yra tikra krikščioniškoji artimo meilė. Vienas iš pačių ryškiausių krikščioniškos artimo meilės ženklų yra tas, kad ji “neieško savo naudos”, anot šv. Povilo. Todėl Jums, Brangieji Bičiuliai, tikriausia priemonė nesantikai išvengti yra mylėti viens kitą, kaip Kristus myli Jus ! Kiek tik galima, be kibirkštėlės savimylės. Kiek tik galima, pamiršti save, savo troškimus, savo reikalus, o begyventi “kitos pusės” troškimams, reikalams ir vėliau savo vaikams. Juo dažniau ir labiau sugebėsite išsižadėti savęs, savo pomėgių, polinkių ir gyventi kito labui, juo geriau sugyvensite ir laimingesni būsite. Jei vysies savo šešėlį, jis bėgs nuo tavęs. Pradėk bėgti nuo jo, jis vysis tave. Panašiai ir su laime! Juo tu labiau kamuosies ją sau paglemžti, juo mažiau jos tematysi. Juo labiau stengsies ją kitiems suteikti, juo mieliau ji apsisistos pas tave!

Negaliu dabar leisti į smulkmenas, kaip toji kova turi atrodyti kasdieninėje gyvenimo tikrovėje. Tepakanka tų bendrų bruožų. Aiškesnių ir praktiškesnių patarimų turėtumėte klaustis savo nuodėmklausio, dvasios vado, kurs geriau žino Jūsų charakterius, dorybes ir silpnybes bei gyvenimo aplinką. Ar reikia dar paminėti, jog nuoširdi malda ir sakramentai yra būtinieji ginklai šitoje meilės kovoje su savimyla?

Prašydamas Viešpatį padėti Jums sukurti svajojamą laimingą šeimos židinį,

Jūsų Kunigas Jonas.

P. S. Gal dar ir per anksti būtų išpėti Jus, kad puikiausios sąlygos klestėti savi-

mylai yra ar visai bevaikė, ar tik vieno, dviejų vaikų šeima.

Bevaikėje (**tyčia** bevaikėje) moterystėje vyras ir moteris gyvena tik savo malonumui. Ir tai jau yra aiškiausia savimyla.

Kur tik vienas ar du vaikai tėra šeimoje, ten jie yra stačiai beprotiškai “mylimi”. Todėl lepinami! Jiems pataikaujama, viskas duodama, niekas nedraudžiama. Jie visko pertekę. Jiems visada ir viskas galima! “Prisivargę vaikeliai užaugę. Nors dabar tegu jiems nieko netrūksta!” Kokia apgaulė ! Kokia nelaimė. Šitokio nusistatymo tėvai išaugina didžiausius savimylas žmones, kraugerius, be širdies, be užuojautos, be gailėsčio. Tuo tarpu normalioje gausioje šeimoje pačios aplinkybės verčia vaikus susivaldyti, atsižvelgti į kitus, viens kitam padėti, patarnauti, paklaustyti ir taip pamažėle aplaužyti savimylės ragus. Todėl jau vien pedagoginiais auklėjimo sumetimais gausi šeima yra tikra palaima. Ir kaip tik todėl, kad tėvai myli vaikus, turėtų iš pat mažens pratinti juos kovoti su savimyla ir ugdyti juose neribotą meilę artimui.

K. J.

DIDYSIS MOTERS PASKYRIMAS

III

Prarastas moteriškumo supratimas

Kai stebime modernų gyvenimą, esame verčiami šaukti su karalium Saliamonu: “Kas suras šaunią moterį?!” Mes pastebime modernią moterį vis labiau įvairiais būdais nusigrėžiančią nuo tikrojo moters idealo. Koku būdu žmonės prarado mylinčios ir besiaukojančios moters sąvoką, o vietoj jos pastatė moterį profesionalę? Trys veiksniai prisidėjo prie moters idealo sudarymo : Liuterio reformacija, perversmas industrijoje, feministinis sąjūdis.

1. Reformacija buvo ultra-vyriškas sąjūdis, mažai kreipias dėmesio į moters ypatybes ir jos paskirtį. Kai bendruomenė praranda katalikiškąją galvosoną, drauge ji praranda pilno pasiaukojimo idealą, sakramentalinio malonės gyvenimo supratimą, pagarbą moterystei, trumpai — visus principus, surištus su moters misija ir jos kilnumu.

2. Prie moteriškųjų savybių principinio nuvertinimo dar prisidėjo ir **perversmas pramonėje**, atnešęs didelių ekonominių ir socialinių pakeitimų. Prieš gerą pusšimtį metų, kai namų pramonė turėjo labai daug reikšmės, moteris buvo ekonominio šeimos gyvenimo centras. Bet pamažu daugelis tų priemonių, kuriomis ji tarnavo savo šeimai ir ugdė pačią save ir dėl kurių ji buvo taip kitų vertinama, pradėjo slysti jai iš rankų. Kuo ne visa, ką pirma moteris gamino pati, dabar yra gaminama fabrikuose. Daugelis dalykų, per kuriuos ji galėjo pasišvęsti šeimai, neteko savo vertės. Tuo pačiu laiku medžiaginiai reikalai išlaikyti šeimai dažnai vertė ją išeiti prekyvietėn, fabrikan ar tarnybon, atitolino ją nuo šeimos ir nuo svarbiausių moteriškų pareigų.

3. Trečioji priežastis, prisidėjusi prie tikrojo moteriškumo praradimo, buvo **feministinio sąjūdžio klaidos**.

Feminizmas gimė iš natūralaus moters pasipriešinimo visokiam jos slopinimui, kuri jį pajuto vyriškos dvasios ir išsiplėtojusios pramonės kultūroj. Feministės triukšmingai reikalauja lygybės. Deja, tos lygybės jos reikalauja vyriškuose dalykuose. Visos jų kovos nieko gero neatnešė, o tik prisidėjo prie naikinimo tų dvasinių ypatybių, kurios skiria moterį nuo vyro. Ji tapo beždžioniško vyro pamėgdžiojimo auka. Feminizmas yra siekimas vyro idealo, kaip vienintelio idealo. Feministės visiškai prarado pasitikėjimą savimi, kaip moterimis. Jų pastangos parodyti, kad "visa yra gera, kas vyriška", išduoda jų netikrumą ir tylų prileidimą, kad moteris stovi žemiau negu vyras.

Moters pastangos kovoti už laisvę vedė ją vis giliau ir giliau į klampynę, kurioje yra pikta išnaudojama jos prigimtis ir paneigiama jos tikroji paskirtis. Chesterton'o sąmojus yra ne vien tik juokavimas: "Dvidešimt milijonų moterų atsistojusios ėmė šaukti: — mes nenorime, kad mums būtų diktuojama! — ir... nutarė tapti stenografėmis..." Šiais trumpais žodžiais yra išreikšta moters padėtis šiandieniniame pasaulyje. Moteris pasipriešino namų gyvenimo suvaržymams. Bet dabar ji tapo dar labiau su-

varžyta mašinų mechanizmo ir įstaigose nustatytų taisyklių. Šie dalykai moteriai yra daug monotoniškesni, nes visa tai jai yra neįprasta ir svetima jos charakteriui.

Moteris yra sutverta moterystei ir motinystei. Modernioji moteris labai lenkvapėdiškai ieško skyrybų, labai lengvai pasistengia dirbtinu būdu tapti nevaisinga. Bet iš tikrųjų moteris laisviausiai jaučiasi namų bei šeimos aplinkoje. Viešame gyvenime laisvės ieškojimas veda ją prie siauro, specializuoto išsilavinimo ir prie dar siauresnės specializuotos karjeros. Moteris sutverta meilei. Joje ji moka pasiaukoti ir pasišvęsti. Deja, moderniajame pasaulyje jos kelias yra vienatvė ir savarankiškas nepriklausomumas.

Atgal prie idealo!

Moters problema — pagrindinė žmonijos problema. Gaila, jos išrišimas nėra lengvas. Žmonės, praradę dieviškojo prado, pasireiškiančio žmogaus prigimtyje, supratimą, prarado ir tikrojo moteriškumo supratimą. Nenormali moters padėtis modernioje santvarkoje yra pati svarbiausia kultūros kritimo priežastis. Niekados moteris nebus savo tikroje vietoje, kol pasaulis iš pagrindų nebus atnaujintas krikščioniškoje dvasioje. Kuo moteris gali prisidėti prie šio atnaujinimo? Ji turi grąžinti iš pasaulio išguitą moteriškumo supratimą. Štai keletas priemonių tai įvykdyti:

a) **Gera pažink save.** Pirmoji moters pareiga sau pačiai — išsiugdyti savigarbą. Ji turi išigilinti į moters prigimties kilnumą ir jos vaidmens svarbumą žmonijoje. Jai reikia visomis jėgomis siekti to spindinčio moters idealo, kuris yra toks ryškus Šv. Rašte, ypatingai kur yra kalbama apie Dievo Motiną Mariją. Jei moteris turės drąsos būti moteria ir nesvyruodama vykdys savo kilniąją misiją, pasaulis vėl pripažins ir pagerbs neišmatuojamą moteriškumo kilnumą.

b) **Atstatyk krikščioniškąją šeimą.** Visomis priemonėmis ir visokiais būdais reikia atstatyti šeimą į tikrąją krikščionišką aukštumą. Tik tokia šeima yra pilna gyvybinės galios ir šiuo gyvybingumu pasireiškia socialinėje santvarkoje, nes juk ji yra socia-

linio organizmo pagrindinė ląstelė. Ją reikia taip sutvarkyti, kad būtų pajėgi pasiekti jai paskirtus didžiuosius tikslus: religinį, pedagoginį, kultūrinį ir ekonominį. Moteris yra atsakinga už tikro krikščioniško gyvenimo išugdymą šeimoje. Bendros šeimoje maldos, darbas ir poilsis turi stiprinti vienybės ryšius ir artinti visą šeimą prie Dievo.

c) Pasišvęsk grynai moteriškiems darbams. Jei socialiniame gyvenime moters polinkiai užima tokią svarbią vietą, reikia, kad būtų sudarytos tinkamos sąlygos moteriai, ypač ištekejusiai, dirbuotis moteriškoje socialinio gyvenimo srityse, kad jos savybės, jos prigimties dovanos, neliktų neišnaudotos. Ji turi atrasti savo paskirtį — tikroje meilėje pasišvęsti žmonijos tarnybai.

d) Tapk pasiaukojimo pavyzdžiu. Pasiaukojimas — svarbiausias moters uždavinys. Šito moters pasiaukojimo pavyzdžio žmonija savo istorijoj, gal būt, dar nieka-

dos nebuvo taip reikalinga, kaip šiandien. Visos mūsų pairusio ir ligoto pasaulio netvarkos šaknys glūdi žmogaus nenorėjime priklausyti Dievui. Norint gražinti moderniam pasauliui dvasios ramybę ir džiaugsmą, reikia jį išmokyti nuoširdžiai pasivesti Dievui, nuolankiai ir noriai pripažinti savo priklausomumą nuo Jo. Tik tada pasaulis vaikščios tikrosios išminties keliais ir meilės Dievas, o ne piktas ir paklydęs žmogus, jame viešpataus. Tai yra vienintelė priemonė atnaujinti žmoniją. Šią priemonę turi parodyti pasauliui, pavartodama ją pirmiausia savo šeimoje, dvidešimtojo amžiaus moteris! Tai yra kilniausia misija, jos pagrindinis uždavinys.

PASTABA. Čia iškelti klausimai plačiau išgildinti galima rasti knygose: Chesterton. *What's Wrong With the World*. Sheed and Ward, New York, 1942. Gina Lombroso. *The Soul of Woman*. Dutton and Co, New York, 1923. Jacques Leclercq. *Marriage and the Family*. Pustet, New York, 1942.

V. Gutauskas, S. J.

Prie Nekaltosios Paveikslų

Kai lūpos tyliai kartoja angelo žodžius: „sveika, Marija, malonės pilnoji“ ir širdis plaka ilgesiu, aš stengiuos prisiminti visa, ką gražiausio esu matęs Dievo darbuose. Tačiau nieko nerandu, su kuo galėčiau palyginti grožį Tos, kurią sveikinu...

Niekuomet neišdils iš mano atminties rytmečiai, kai saulė, didelė, raudona, iš melsvo miško išnirus, maudydavos stikliniuos Zarasų ežeruos. Kai ji didi, it karalienė, gegutės „kukū“ lydima, kopdavo į aukštą dangų aušros nudažytu taku. Bet Tu, Marija, daug gražesnė... Auksiniai rytmečiai — tik keli Didžiojo Menininko tepuko brūkšniai, keli mažučiai Jo išminties spindulėliai. O Tavo sieloje — Jo malonės pilnybė: „sveika, malonės pilnoji!“

Kai tėviškėje giedrią žiemos naktį šviisdavo pilnatis, išeidavau pasivaikščioti. Tų mėnesienų ir šiandien, po tiek jau metų, vis nebėgaliau užmiršti. Ar galėtų būti kas nors gražiau, paslaptiškiau ir poetiškiau, negu keliauti balta, baltutėle sniego antklode užtiestais tyliais, tyliais laukais? Ar galėtum

rasti ką nors nuostabesnio, kaip tokią naktį fantastiški miško šešėliai, išraižyti sniege?

„Mano Dieve“, — nenoromis prabildavo širdis, — „gerasis Dieve, kurs mėgsti daryti gera ir slėptis už savo darbų, nuo miegančio žmogaus akių Tu paslėpei gražiausiąjį paveikslą, kurį žemei nutapei ir vidunakčiui liepei prabilti poezija, kuri prašoka žodžio galią. Bet Tu, Marija, dar gražesnė... Deimantiniai žiemos vidunakčiai — blankūs Didžiojo Menininko pėdsakai, tik mažučiai Jo grožio spindulėliai. O Tavo sieloje Jo malonės pilnybė: „sveika, malonės pilnoji!“

Gera pasilikti vienatvėje su Tavimi. Marija, tik su Tavim viena, ir pasidžiaugti paveikslu, kurį jaunatvėje išsinešiau iš savo tėviškės bažnyčios: Mergelė baltu rūbu, žydria juosta apjuostu, su maldai sudėtomis rankomis ir žvilgsniu pakeltu į dangų. Apie Jos galvą dideliu ratu dvylikos žvaigždžių vainikas, po dešiniąja koja žalčio galva, o po kairiąja mėnulio delčia.

Šventasis Tavo, Marija, paveikslas, išspaudęs vaiko sieloje, tapo stiprybe jaunatvės kovose ir džiaugsmu laimėjimuose. O šiandien, tamsiausiose mūsų gyvenimo dienose, jis — man didelė viltis ir pasitikėjimas. Neapvils jis manęs! Tu, Skaisčiausioji Mergelė, savo malonių pilnybėje radai galią nugalėti senąją žaltį — blogio versmę, užnuodijusią žemę. Dievo pažadas: “Padarysiu nedraugystę tarp tavęs ir moteriškės”, išsipildė Tavyje. Tau pergalė užtikrinta: “Ji sutrins tau galvą”.

Lemiamoji su juo kova jau įvyko Golgotos viršukalnėje, kur Tu po kryžium stovėdama, tvirta, kaip Tavo meilė, už mūsų gyvenimą savo Sūnų aukojai.

Pajusk, širdie, Motinos skausmą ir verk su pranašu Jeremiju, mačiusiu busimąją išganyto drama ir raudojusiu dėl Nekaltosios ir su Ja: “Verkte verkė naktį, ašaroti Jos veidai... Nėra nei vieno iš artimųjų, kurs Ją ramintų: visi draugai Ją paniekino ir tapo priešai (1, 2). Kam prilyginsiu Tave, su kuo sugretinsiu Tave, Jeruzalės Dukra? Kaip paguosiu ir kaip suraminsiu Tave, Siono Mergelė?... Didelis, kaip jūra, Tavo liūdesys (2, 13). O jūs visi, keliaujantieji žemės vieškeliais, stebėkite ir pasakykite, ar yra skausmas didesnis už mano skausmą?...” (1, 12).

Tu laimėjai, Marija, o Tavyje laimėjome visi, kaip visi buvom žuvę Ievoje. Mūsų laimėjimas — Jėzaus Kristaus Išganytojo pergalėje. Laimėjome, nes “nei daugelis vandenų nepajėgė užgesyti Tavo meilės ugnies” (G. Giesmė, 8, 7). Senasis žaltys — revoliucionierius prieš tiesą ir žmogaus prigimties klastingas priešas buvo sutriuškintas ir jo išdidžioji galva padėta po Tavo, Nuolankiosios Mergelės, kojomis. Nuo dabar jis neturės daugiau galios ant mūsų, jei mes patys laisvai ir noriai per nuodėmę jam nenusilenksim.

Tu seniai mirei, kaip ir visi mirtingieji. Seniai su siela ir kūnu, nepajutus nuodėmės prakeikimo — “dulkę esi ir į dulkę pavirsi” — džiaugiesi amžinojo savo Sūnaus karalystėje. Nors Tu, o Motin, mūsų žemę seniai palikai, bet žemėje, kur mes gyvenam, niekuomet netrūko Tavo meilės. Nors toli,

triumfuojančios Bažnyčios garbėje esi, bet Tavo akys lydi mus. Matai, galingo prieš esam puolami, galingo, kaip yra galinga neapykanta ir kerštas. Tu, gelbėjusi mums tiek kartų, pagelbėsi ir dabar.

Kodėl toks liūdnas ruduo, ko žmonės taip susirūpinę skuba Romos gatvėmis? Todėl, kad išpuikę, galingi ir žiaurūs, siaubingi, lyg išikūnijęs šėtonas, turkų sultonai jau bando plėšti Italijos pakraščius. Balkanų tautas ir Viduržemio jūros salų gyventojus išpiovė, o vyrus išsivežė vergais. Jų laivynas gausus, kaip miško medžiai, ruošiasi atplaukti tiesiai Romon. Tiesa, jo pasitikti neseniai išplaukė jungtinis Popiežiaus, Venecijos ir Ispanijos laivynas, bet ką tai reiškia!... Todėl Popiežius drąsino karėvius, ragindamas prašyti Marijos pagalbos: “Nuo amžių negirdėta, kad kas nors, šaukdamasis Tavo pagalbos, prašęs užtarmo, būtų buvęs neišklausytas”. Jis visiems tikintiesiems išsiuntinėjo raginimus daryti atgailą ir kalbėti rožančių.

Štai minios, kaip upė, plūsta Romos gatvėmis. Priešakyje minios barzdotas senelis, basas ir atgailos drabužį dėvįs. Tai Popiežius Pijus V.

1571 m. spalio 7 d. prie Lepanto įvyksta lemiamas mūšis. Krikščionys kovoja prieš daug galingesnį priešą. Kautynėms pasibaigus, Popiežiaus karvedys Antonio Colona susijaudinęs taria: “Mes stebuklu laimėjome, o ne jėgų proporcija!”

Džiaugėsi visas krikščioniškasis pasaulis ir padėkos giesmes Marijai giedojo. Džiaugėsi ir Šventasis Tėvas ir, liudydamas busimosioms kartoms apie Marijos pagalbą lemiamoje kovoje, padėjo puse menulį, turkų emblema, šalia žalčio galvos po Nekaltosios kojomis...

Devynioliktojo amžiaus vidurys. Bažnyčios padangėje nepaprastai grasiną debesy. Prancūzų enciklopedistų sąjūdis su gabiais masonų vadais, Voltaire, Renan, Diderot, nihilizmą ir materializmą išskleidžia po visą kultūringąjį pasaulį. Neretai ir kunigija tampa liberališkųjų idėjų auka. Prieš išprususią Paryžiaus publiką Voltaire trina iš džiaugsmo rankas: “Mielajam Die-

vuliui tuoj gražų paminklą pastatysime...”

Didžiai liūdi ir sielvartauja Popiežius Pijus IX, nes Bažnyčiai grėsia didžiausias pavojus būti sunaikintai iš vidaus. Nedaug kam daro įspūdį 1854 m. Nekaltojo Prasidėjimo dogmos paskelbimas. Jau net žmonių masių nepasiekia Bažnyčios balsas.

Belaukiant, kada grasinančių debesų žaibai kris į Bažnyčios pastatą, 1858 metais jie krinta tiesiai į masonerijos pastatytą bokštą: Liurde keturioliką kartų iš eilės pasirodo Marija. “Aš esu Nekaltas Prasidėjimas”, — sako Ji. Ir pasklinda po visą pasaulį nepaprastai galingas šauksmas pamesti netikėjimo ir klaidatikystės šunkelius ir grįžti prie Dievo per Jos Sūnaus įsteigtąją Bažnyčią. Katalikiškuose kraštuose įvyksta persilaužimas, bet dėl žmogaus paikumo bedievybei nesuduodamas mirtinas smūgis: daug bedievių liko užkietėjusių, o dar daugiau krikščionių drungnų ir abejingų.

Kaip dėkingas esu Tau, Marija, kad mano Tėvynę Tu apsaugojai nuo erezijų ir per Tavo Šiluvoj išlietas ašaras Lietuva liko Kristaus Bažnyčios prieglobstyje ir šiaudien aš katalikas esu.

Schizmatiškoje ir eretiškoje krikščionybėje Bažnyčia negalėjo paskleisti Tavo atneštųjų malonių, todėl senasis melo tėvas ir blogio kunigaikštis, mažai kliudomas, įsitaisė tvirtas savo pilis, ir jos tapo bedieybės avangardu. Net ir ten, kur Tavo vardas nuoširdžiai buvo gerbiamas, bet paniekintas Tavo Sūnaus įsakymas priklausyti vienai, šventai ir apaštališkai Bažnyčiai, atseit Rusijoje, šėtonas pajėgė sukurti negirdėto siaubo karalystę. Bet Tu nepaliksi savo vaikų liūdnam likimui, nes niekuomet nepalikai. Savo rūpestį ir šiame varge jau esi įrodžius.

Kai piktybės kunigaikščio generolai, Leninas, Trockis ir Stalinas, 1917 metais rytuose, prisidengę vargšų užtarėjų skraiste, paskelbia žūtbutinę kovą Dievui, vakaruose, Fatimoj, vėl suspindi Tavo, Mergelės ženklas. Žmonės vėl vargų slėny regį Tave, dešimtūkstantinės minios mato Tavo apsilankymo ženklus. Bedieviškai ir užsispyrusiai žalčio veislei didelis, gal paskutinis perspėjimas!

O mums, Tavo vaikams, šis ženklas — didelis suraminimas ir pasitikėjimas: jei Dievo esame, žemės blogis — dangiškojo gėrio laidas. Tu apšvietei mus savo šviesa, išryškindama mūsų kovos taktiką: atgaila, ypač už netikinčius; malda, ypač rožančius; kryžiaus meilė, ypač pasižymint ištikimumu ir tvirtumu skaudžiuose bandymuose; taip, kaip Tu davei mums pavyzdį — tvirta stovėdama prie mirštančio Sūnaus.

Mergelės kova plečias į negirdėto didumo grumtynes. Bet Dievo žodis, kaip šventas, taip ir tikras: “Ji sutrins tau galvą!” Kūjis ir piau tuvas ten pat, po Jos kojomis, prie pusmėnulio, bus padėti, kur nužeminta žalčio galva per amžius...

Aš giliai nuliūstu prie Tavo, Nekaltosios, paveiklo, sieloje išsinešto iš savo tėviškės. Mano širdį Tu norėtum matyti tyrą, kaip pirmasis sniegas, o ji dulkių temdoma. Norėtum jos skaidrume džiaugtis savo skaidrumo ir šventumo paveikslu, bet ją drumsčia Dievą paliekančio pasaulio vėjai.

Tu, kuri visas kovas laimi, Mergelė, Motina, padėk man save laimėti Tau. Kaip garlėčiau pakęsti Tavo akivaizdoje niekšiškumą: kitiems skelbti Tavo garbę, o savo elgesiu žeminti Tave; kitus raginti vykdyti Tavo kovos planus, o savo gyvenimu prieštarauti jiems; tikėti, kad Tavo laimėjimuose glūdi mano Tėvynės laimėjimas ir Tavo kovoms nepasišvęsti visomis jėgomis, visa siela, visu protu, visa širdimi...

PASTABA. Visiems labai rekomenduoju perskaityti šias dvi knygas:

1. Vysk. P. Būčys. Švenč. Panelės Apsireiškimai Liurde. Galima gauti “Darbininke”.
2. Marija kalba pasauliui. Kun. Vemb-rės vertimas.

K. Vabalkšnis

ATSIUSTOS PAMINĖTI KNYGOS:

1. Balys Gaidžiūnas. Vieneri Metai ir Viena Savaitė. Išleido “Dirva”, 6820 Superior Avė., Cleveland 3, Ohio.
2. K. Čukovskis. Daktaras Aiskauda ir Jo Žvėrys. Gausama “Eglutės” Administracijoje, P. O. Box 22, Brockton 68, Mass.

AR KRISTUS MIRĖ IR PRISIKĖLĖ?

Kai kurie sako, kad Jėzus nenumirė, bet mokiniai Jį dar gyvą nuėmė nuo kryžiaus. Prašyčiau argumentų prieš tokius tvirtinimus. **S. J.**

Iš klausimo atrodo, kad Jūsų ausį palietė iš kažkur atklydęs dar 18 amžiaus racionalistų ir 19 amžiaus liberalų šauksmų aidas. Sakau “aidas”, nes šiandien šauksmų jau negirdėti: nedrašu šaukti prieš istoriniais dokumentais ir net gydytojų tyrinėjimais paremtus faktus.

Kas tik nebuvo jų išgalvota, kas tik nebuvo jų prikaltėta prieš Jėzaus dieviškumą: evangelijos neistoriškos — ten tik pasakų ir mitų rinkinys; stebuklai negalimi, nes negali būti antgamtinių dalykų. Vieni sakė, kad Kristus buvo apgavikas, kiti — kad nesveiko proto, tretį “atrado”, kad Jo visai negyventa, kad Kristus yra ne istorinis, bet tik legendarinis asmuo, žmonių fantazijos padaras. Vieni kitus barė, vieni kitus koliojo, kad renkasi netinkamus argumentus, bet kiekvienas stengėsi kitus įtikinti, kad Kristus ne Dievas. Juk tik tokiu atveju galima pateisinti savo netikėjimą...

Kas, kada ir kaip kalbėjo, kad Jėzus nemirė?

Pirmasis šią “tiesą” paskelbė Heidelbergo universiteto profesorius G. Paulus pabaigoje 18 šimtmečio, po to, kai Hamburge nesėkmingai, pasibaigė prof. Reimarus'o bandymai įrodyti, kad evangelijos nėra istorinis dokumentas. Tada Paulus ėmė skelbti, kad visai nesą reikalo tai įrodyti. Evangelijos istoriškos, bet jose pasakojami stebuklai reikia teisingai suprasti: pats faktas bent esmėje yra teisingas, bet jį pasakojusio evangelisto sprendimas — klaidingas. Štai, pavyzdžiui, duonos padauginimo stebuklas. Jėzus ir Jo mokiniai, kurie tyruose buvo iš anksto apsirūpinę maistu, dalinosi su kai kuriais pamokslų klausytojais, neturėjusiais maisto. Savo pavyzdžiu paskatinę visą mi-

nią panašiai elgtis. Šio įvykio atvaizdavimas apaštalų buvo išpūstas... Aklųjų pagydimas taip pat nebuves stebuklas: Jėzus žinojęs specialius vaistus, kuriais išgydavo aklusius. Lozoriaus ir paties Jėzaus atsikėlimas iš mirties buvę ne kas kita, kaip atsibudimas iš letargo...

Taigi, Jėzaus “stebuklai” nėra tikri stebuklai, o tik karitatyviniai veiksmai, mediciniška pagalba arba atsitiktiniai supuolimai. Kalbėti apie stebuklus yra nesąmonė, nes antgamtinis pasaulis neegzistuoja.

Liberalai, nors racionalistus daugeliu atvejų kritikuoja, tačiau tyliai naudojami tais pačiais principais ir daro tas pačias išvadas. Pavyzdžiui, Renan 1863 m. išleistame savo garsiaame “Jėzaus gyvenime” apie evangelijų stebuklus taip rašo: “Šimto antgamtinių įvykių 80% — gryna liaudies fantazija; likusius 20% galima eliminuoti prileidus, kad Jėzus buvo geras vaistininkas”... Bendrai, į tą Jėzų, kuris “buvo nužudytas už miesto vartų, paskiau manyta, kad jis prisikėlė iš mirties”, nesą verta kreipti dėmesio: “kai kurie iš jo norėtų padaryti išminčių, kiti filosofą, patriotą, geraširdį vyrą, moralistą, šventąjį. Nė vienas iš šių jis nebuvo. Jis buvo burtininkas (žavėtojas)”...

Kuo tikėti?

Jeigu dėl šių žmonių ir jų sekėjų tvirtinimų Tamsta abejoji Kristaus mirties tikrumu, norėčiau, kad atkreiptumei dėmesį į nepaprastai abejotina, be jokių įrodymų, jų tvirtinimą. Kaip galėjo jie tai sužinoti tik... po 17-kos amžių? Per visą 17 šimtmečių niekas nebuvo suabejones Jėzaus tikra mirtimi. Taip buvo dėl to, kad Jėzaus laikų liudininkai, ne tik draugai, bet ir priešai, tuo neabejojo — faktas buvo perdaug aiškus. Net žydų vadai, kurie Jo labiausiai nekentė, taip pat tik paskelbė: sargybiniams miegant, atėjo Jo mokiniai, Jį pavogė ir paslė-

pė (pal. Mt. 28, 13-15). O Jėzaus draugai, patys įvykius pergyvenę, vienbalsiai liudija: Jėzus tikrai kėlėsi. Vadinas, tikrai buvo miręs.

Kalbėdamas apie svarbiausią apaštalu liudijimą, noriu įterpti dvi pastabėles. Pirmiausia prašyčiau atkreipti dėmesį, kad apaštalai nebuvo lengvatikiai. Nė vienas jų netiki moterų tvirtinimams apie Jėzaus atsikėlimą. O apaštalas Tomas net netiki visų apaštalu tvirtinimams. Jis įsitikina, tik pats palietęs ranką ir šono žaizdas.

Saulius, uoliausias tautinių tradicijų gynėjas iš visų fariziejų, staiga virtęs apaštalu Povilu, be abejo, turėjo turėti tikrus tiek Jėzaus mirties, tiek Jo atsikėlimo įrodymus. Apsisprendimas už Jėzų nebuvo juokai! Tai reiškė apsisprendimą baisiai kovai, be žmogiškos vilties ją laimėti; reiškė savo religijos ir savo tautos atsisakymą; reiškė savęs pasmerkimą tai pačiai mirčiai, kuria mirė ir Mokytojas. Tai buvo galima ryžtis tik Jėzaus — Dievo vardan, kai dėl Jo dieviškumo jau neliko nė šešėlio abejonės. Ir tai nebūtų buvę įmanoma, jei apaštalai nebūtų buvę tikri Jo mirtimi ir Jo prisikėlimu. Jėzaus mirtis ant kryžiaus buvo visiškai sunaikinus visų apaštalu tikėjimą Jo dieviškumu. To tikėjimo atgaivinti niekas kitas negalėjo, kaip tik Kristaus prisikėlimas.

Antras dalykas dar svarbesnis: reikia neužmiršti, kad evangelijos (tas pat sakytina ir apie visą Naująjį Testamentą) yra tikri istorijos šaltiniai. Jie yra tikresni, negu bet kurio kito pasaulinės istorijos įvykio. Šios tiesos įrodymu čia neturiu vietos užsiimti. Primenu tik, ką laiško pradžioje esu sakęs: racionalistai, kurie buvo ėmęsi įrodyti evangelijų neistoriškumą, net draugų buvo užpulti dėl patiektų įrodymų silpnumo ir neįtikėtinumo. Taigi, turime Jėzaus mirties ir atsikėlimo dvejopus liudytojus: vieni yra iš tų, kurie, kaip evangelistas Jonas rašo, liudija, ką patys girdėjo, ką matė, ką savo rankomis lietė (pal. Jono pirmojo laiško pradžia), kuriems tas liudijimas reiškė ištrėmimą iš tėvynės, atskyrimą nuo tautos, paniekinimą ir persekiojimą, kuriems tas liudijimas reiškė savęs gėdingai mirčiai pasmerkimą. Kiti yra tie, kurie “matė” ir “lietė” tą tiesą, būdami nuo jos atskirti septyniolikos šimtmečių, kurie, tai tvirtindami, patai-

kavo sau patiems, savo puikybei, kurie iš anksto buvo fanatiškai nusistatę prieš stebuklo galimumą, nors kartais pats stebuklo faktas badė akis, kaip pavyzdžiui, liberalizmo žydėjimo metu Liurdo įvykiai. Tad kuriems liudininkams tikėti?

Jėzaus mirties įrodymai

To, kas jau pasakyta, beveik užtektų. Bet bus naudinga patiems liudytojų argumentus apsvarstyti. Prileiskime, kad Jėzus nemirė. Apalpęs Jis buvo paguldytas į grabą. Na, ir Tamsta gali tikėti, kad tame kape pusiau miręs žmogus galėjo atsigauti? Man atrodo, kad jame net ir sveikiausias žmogus būtų miręs. Ir štai dėl ko: Jėzus buvo suvystytas į riebalinę medžiagą (aloe ir myra) išteptą drobule, per kurią oras vargu teprasiskverbė. Be to, Jo galva, kaip buvo žydų paprotys, buvo apvyniota dar kita skarele (pal. Jono 20, 7). Taigi, Jis negalėjo kvėpuoti. O ši negalimybė, kaip žinome, ne apalpusius gaivina, bet sveikuosius marina. Jeigu Jis būtų ir atsigavęs, tai kaip toks silpnas galėjo išeiti iš užantspauduoto kapo? Juk ant angos buvo užristas “labai didelis akmuo” (Mork. 16, 4).

Apie bet kokį apaštalu Jėzaus iš kapo išvogimą negali būti nė kalbos: jie negalėjo statyti į mirties pavojų dėl Jėzaus kūno, nes nebuvo jokio išskaičiavimo. Mirti už tą, kurį mirtis sunaikino?!...

Bet Jėzus ant kryžiaus tikrai mirė. Ne tik apaštalas Jonas, kurs visą laiką stovėjo prie kryžiaus, tai liudija, bet ir merdinčiųjų pribagiti atėję budeliai. Jie, sulaužydami nukryžiuotiesiems blauzdas, Jėzaus visai neliečia: Jo mirtis jiems nekelia jokių abejonių. O kai budis karininkas ietimi perduria Jo šoną, iš žaizdos išteka kraujo ir vandens (Jono 19, 34). Tais laikais, kada žmonės mažai ką tenusimanė apie mediciną, šis reiškinys nedaug tepasakė: Jonas nepramatė, kad mūsų kartoms tais dviem žodžiais “kraujas ir vanduo” paliudys neabejotiną Jėzaus mirtį.

Neturėdamas vietos paliesti visus šio liudijimo įdomius mediciniskus tyrinėjimus, patarčiau pasiskaityti Dr. Hyneck-Prag knygą “Golgotha” (ji yra išversta beveik į visas kalbas), kur skyriuje “Šono žaizda”

jis paduoda Paryžiaus chirurgo Dr. Barbet tyrinėjimų davinius. Jais nustatyta, kad žmogaus, kurs miršta didelėje agonijoje, širdies maišelyje (pericardium) susirenka tam tikras kiekis serumo (vandens išvaizdos medžiaga), kurs, perdūrus širdį, išteka kartu su krauju. "Tai yra atradimas ir evangelijos patvirtinimas", — rašo Dr. Hyneck, — "prieš kuri mes liekame be žado"...

Taigi, ne tik yra, bet nežinau, kaip galėtų būti stipresni Jėzaus **tikros mirties** įrodymai. Apaštalas Jonas, aprašydamas Jėzaus mirtį, sako apie save: "Kuris tai matė, liudija apie tai, ir jo liudijimas tikras. Jis žino, kad jis sako tiesą, kad ir jūs tikėtumėte" (19, 35). Taip, kad mes tikėtume faktais, o ne kai kurių asmenų kliejėjimais!

Ar Jėzus prisikėlė?

Jeigu Jūs būtumėte manęs klausęs privačiai apie Jėzaus mirtį, laišką jau baigčiau. Jūs neabejojate Jo prisikėlimu. Bet ši atsakymą skaitys daugelis ir kitų žmonių. Todėl nenoriu pasilikti prie mirusio Kristaus grabo. Jokios naudos iš žinojimo, kad Jis tikrai mirė, jeigu nežinome, kad Jis tikrai prisikėlė. Jei Jis neprisikėlė, "mūsų tikėjimas yra tuščias". Tada "mes esame labiau apgailėtini už visus žmones" (pal. I Kor. 15, 17-19).

Tik prisikėlusiam iš mirties Jėzuje pilnai pasireiškia Jo dievybė. Tik prisikėlimo šviesoje pasitvirtina Jo dieviškoji pasiuntinybė žemėje. Jo darbai ir žodžiai įgauna absoliutiškos įpareigojančios galios, o mūsų tikėjimas suprasminamas. Tik Jo, atsikėlusio ir gyvenančio akivaizdoje, galime statyti savo tikėjimą su visomis savo viltimis ant nesugriaunamos uolos.

Negaliu Jums čia, laiško pabaigoje, išvardinti visus neabejotinus Jo atsikėlimo įrodymus. Vietoj įrodymų verčiau patieksiu daug ką pasakantį pavyzdį.

Žymus anglų mokslininkas Frank Morrison, netikintis agnostikas, užsidarė savo darbo kambary, pasiryžęs iš pagrindų išstudijuoti Kristaus prisikėlimo klausimą ir surasti natūralias šio fakto priežastis. Kadangi jis buvo padorus žmogus, brangino tiesą, tai darbą pradėjo be jokių iš anksto padarytų nusistatymų, vengdamas prieštarauti sveikai proto logikai. Na, ir koki rezultatai?

Po ilgų ir kruopščių studijų jis buvo priverstas pripažinti faktą: **Kristus prisikėlė iš mirties.**

Kiek vėliau jis išleido net knygą "Who Moved the Stone?" Toje knygoje jis rašo: "Truput grubus žvejys Petras ir jo brolis Andriejus, charakteringas savo abejojimais Tomas, pastovus ir rūpestingas mokesčių rinkėjas Matas, ištikimas, bet kietos galvos Pilypas negalėjo patekti į tokią padėtį, kurioje pergyventų kolektyvines haliucinacijas, atstojančias tikrovę. O jei psichologiškai tai nebuvo įmanoma, tai neverta apie jas nei kalbėti".

Toliau jis rašo: "Šie vyrai veidas veidan turėjo sutikti baisų terorą ir persekiojimus, todėl nebūtų galėję išverti, jei Kristaus atsikėlimu nebūtų pilnai įsitikinę. Jų tikėjimas turėjo būti tvirtas, kaip plienas, didesnis už sutiktas milžiniškas sunkenybes. Jei jiems tikėjimą reikėjo skleisti, pirma turėjo būti paruoštas jam kelias į jų pačių širdis neabejotinai įrodymais". O tie įrodymai negalėjo būti kiti, kaip tikras Kristaus prisikėlimas iš mirties.

V. Gutauskas, S. J.

P R A N E Š I M A S

Gerbiamieji Skaitytojai,

Ateinančiais metais "Laiškai Lietuviams" žada padidėti, pagražinti išorinę formą ir paįvairinti turinį. Stengsimės, kad jie būtų įdomūs visokio amžiaus ir visokio išsilavinimo žmonėms. Bus ir toliau šeimos ir jaunimo skyriai, kuriuose nagrinėsime auklėjimo ir auklėjimosi problemas. Visuomet atsakysime į skaitytojų klausimus ir abejojimus.

Labai prašome visus skaitytojus, keliantis į kitą vietą, tuoj pranešti savo naują adresą. Kiekvieno numerio grįžta gana daug egzempliorių su pašto pastaba, kad skaitytojas išsikėlė į kitą vietą. Mums tai yra bereikalingos ir nemažos išlaidos. Taip pat dabar, baigiantis metams, laukiame, kad visi atsilygintų už prenumeratą.

Amerikos ir Kanados skaitytojas prašome pasinaudoti šiame numeryje siunčiamais vokeliais prenumeratai atnaujinti (jei baigėsi) ir užsakyti arba padėti užsisakyti "L.L." savo pažįstamiems. Be to prašome pranešti mums adresus asmenų, kuriems galėtume pasiųsti kelis numerius susipažinti. Ačiū!

Redakcija ir Administracija

1950 — 1951 M. TURINYS

IVAIRŪS STRAIPSNIAI

Mielas tautieti — <i>Red. ir Adrn</i>	I, 1
Mūsų viltis — <i>J. Borevičius, S. J.</i>	I, 2
O, kaip aš noriu Tau pasakyti — <i>Dianas</i>	I, 6
Trumpa ir įdomu	I, 7
Mintys vasario 16-tai — <i>Red.</i>	I, 8
Šventieji lietuviai — <i>Red.</i>	I, 8
Auksas pelenuose — <i>Red.</i>	I, 9
Ar ryžtatės? — <i>P. Daugintis, S. J.</i>	I, 10
Tolstant nuo Lietuvos — <i>A. Mantautas, senj.</i>	I, 12
Tikėjimas—svarbiausia pareiga— <i>Borevičius, S. J.</i> I, 15	
Ką manyti apie eutanaziją? — <i>J. Venckus, S. J.</i> I, 17	
Žvanga pinigėliai bažnyčiose — <i>J. Kidykas, S. J.</i> I, 21	
Tikėjimo esmė — <i>J. Borevičius, S. J.</i>	I, 26
Ar nesigaili savęs? — <i>VI. Mikalauskas, S. J.</i>	I, 29
Jis taip mylėjo — <i>I. Kidykas, S. J.</i>	I, 33
Dangus skelbia Dievo didybę— <i>J. Sukackas, S. J.</i> I, 37	
Ir aš Tau noriu pasakyti — <i>Andrius</i>	I, 39
Rašo skaitytojai	I, 10
Jos ašara — <i>Red.</i>	I, 41
Tremtinio laiškas motinai — <i>Vytas</i>	I, 42
Dangus skelbia Dievo didybę II— <i>Sukackas, S. J.</i> I, 45	
Jis taip mylėjo II — <i>J. Kidykas, S. J.</i>	I, 50
Laiškas vienuolio motinai— <i>Br P. Kleinotas, S. J.</i> I, 53	
Mūsų laikų herojė — <i>Red.</i>	I, 57
Pasauliečio laiškas pamokslininkui— <i>P. Alšėnas</i> I, 67	
Kur yra laimė — <i>VI. Mikalauskas, S. J.</i>	I, 69
Mažasis milžinas — <i>Red.</i>	I, 73
Mamyte, pagalvok ir Tu — <i>K. Vabalkšnis</i>	I, 74
Apie mendelizmą — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 83
Laiškas iš Šv. Miesto — <i>J. Juozukas</i>	I, 89
Gyvoji krikščionybė — <i>J. Kubilius, S. J.</i>	I, 91
Apie mendelizmą II — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 97
Perpildyta žemė — <i>Kun. Jonas</i>	I, 99
Turime ko ir pagalvoti — <i>Paulius</i>	I, 100
Presbytero Aristobolo pamokslas — <i>G. S. J.</i>	I, 102
Laiškas iš Romos — <i>Kun. V. Balčiūnas</i>	I, 105
Šventieji Metai Romoje — <i>G. S. J.</i>	I, 107
Šv. Tėvo diena	I, 108
Ar mūsų vardai pagoniški? — <i>Kun. Stasys</i>	I, 109
Laiškas iš Pietų Amerikos — <i>K. Jurandė</i>	I, 112
Tikėjimo smukimas Anglijoje	I, 113
Kalba T. Lombardi!	I, 116
Alkoholis — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 118
Darbo palaima — <i>P. Daugintis, S. J.</i>	I, 122
Ar aš turiu likti lietuvis? — <i>J. Bružikas, S. J.</i>	I, 123
Alkoholis ir moralė — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 129
Marijos Dangun Ėmimo Dogma— <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 137
Ar rašytis į parapijas? — <i>J. Bružikas, S. J.</i>	I, 139
Apie Evoliuciją — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 145
Atsakyk į svarbiausią klausimą — <i>G. S. J.</i>	I, 147
Lietuviški kryžiai — <i>V. M.</i>	I, 149
Žodis tėvams — <i>J. Juozukas</i>	I, 150
Žvaigždės paslaptis — <i>B. Markaitis, S. J.</i>	I, 154
Rytų Bažnyčia ir naujoji dogma — <i>VI. Mikalauskas, S. J.</i>	I, 155
Gera ir bloga spauda — <i>P. Alšėnas</i>	I, 156
Leisk man tau pasiskųsti — <i>Kunigas</i>	I, 157
Darvinizmas — <i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 162
Žengiamo į antruosius metus — <i>Red.</i>	II, 2
Jei Kristus ateitų — <i>Kan. V. Zakarauskas</i>	II, 4
Katalikas ir modernieji laikai— <i>Daugintis, S. J.</i>	II, 5
Ateikite visi, kurie vargstate— <i>Gutauskas, S. J.</i>	II, 13
Mindaugas ir Lietuvos krikštas	II, 18
Kunigas — Žmogus — <i>J. Bružikas, S. J.</i>	II, 21
Modernaus kataliko vaizdas — <i>Daugintis, S. J.</i> II, 25	
Marxizmo filosofija — <i>J. Venckus, S. J.</i>	II, 28
Velykos — <i>A. Tamošaitis, S. J.</i>	II, 34
Šv. Juozapas XX amžiuje — <i>P. Daugintis, S. J.</i>	II, 35
Komunizmo įvertinimas — <i>J. Venckus, S. J.</i>	II, 36
Nesiskųšk, kunige — <i>J. Kidykas, S. J.</i>	II, 41
Reporteris pas teolog. profesorių— <i>Judas Vėtra</i>	II, 45
Neregimi apaštalai — <i>J. Juozukas</i>	II, 48
Vienybėje su Bažnyčia — <i>J. Bružikas, S. J.</i>	II, 50
Bobulės vargai — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 53
Aukso širdis	II, 66
Duona, Vynas ir Kryžius — <i>B. Markaitis, S. J.</i>	II, 68
Nepraraskime savo turtų— <i>J. Beleckas, S. J.</i>	II, 76
Dievo šešėlis — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 77
O tėvas? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 82
Pasisekimas nepasisekime — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 84
Susitikimas prie laikrodžio — <i>R. D.</i>	II, 91
Laiškas iš Urugvajaus — <i>J. Br. ir V. Mik.</i>	II, 95
Brangus lietuvi! — <i>PLB Vok. Kr. Valdyba</i>	II, 98
Jis buvo geriausias tėvas — <i>Judas Vėtra</i>	II, 107
Senos paslaptys — <i>B. Markaitis, S. J.</i>	II, 114
Kelionė į pažadėtąją žemę — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 121
Mūsų talkininkai — <i>Red. ir Adm.</i>	II, 123
Kaip laimėti draugų — <i>A. Tamošaitis, S. J.</i>	II, 125
Kas mane nustebino Amer. — <i>Kun. J. Matusas</i>	II, 127
Įdomi anketa — <i>Red.</i>	II, 128
Katalikai ir demokratija — <i>P. Daugintis, S. J.</i>	II, 130
Pušis ir berželis — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 141
Mergytė ir blynai — <i>Kun. J. Matusas</i>	II, 144
Valdovo meilė — išvertė <i>J. Kidykas, S. J.</i>	II, 146
Kaip žmonės praranda tikėjimą— <i>Venckus, S. J.</i> II, 148	
Didysis moters paskyrimas— <i>V. Gutauskas, S. J.</i> II, 155	
Garbė būti darbininku—išv. <i>A. Tamošaitis, S. J.</i> II, 156	
Šventieji, kurių nerasi knygose— <i>Kun. Matusas</i> II, 162	
Tremtinio laiškas tremtiniui — <i>Jurgis</i>	II, 163
Did. moters paskyrimas II — <i>V. Gutauskas, S. J.</i>	II, 172
Kur eini, Viešpatie? — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 174
Ką pasirinksi? — <i>J. Borevičius, S. J.</i>	II, 178
Du laiškų ir dar šis tas — <i>J. Kidykas, S. J.</i>	II, 180
Did. moters paskyrimas III— <i>V. Gutauskas, S. J.</i> II, 183	
Prie Nekaltosios paveiklo — <i>K. Vabalkšnis</i>	II, 185
PRIE ŠEIMOS ŽIDINIO	
Šeimos džiaugsmas ir vargai — <i>Kunigas Jonas I,</i>	2
Dievo planai moterystėje I — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 13
Dievo planai moterystėje II — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 27
Dievo planai moterystėje III — <i>Kunigas Jonas I,</i>	43
Gyvybės šaltinių išniekinimas — <i>Kunigas Jonas I,</i>	59

“Mes negalime turėti vaikų” — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 77
Kokią vesti? — “ <i>T. Ž.</i> ”	I, 80
Didelis ačiū ir kai kas daugiau — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 94
Ne tik vaikai — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 114
Kalbu daugelio vardu: leiskite išsiskirti	
<i>Kunigas Jonas</i>	I, 127
Kodėl nesiskirti? — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 142
Galima išsiskirti, bet... — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 159
Opus klausimas — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 9
Anketa apie vaiko auklėjimą — <i>K. Mažutis</i>	II, 24
Vai riejamės tai riejamės — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 38
Pašnekesys su vedusiųjų pora — <i>P. Lippert, S. J.</i>	II, 55
Atsakykite Jūs! — <i>Chrizas</i>	II, 57
Mišrios' moterystės — išvertė <i>kuri. V. Balčiūnas</i>	II, 70
Kaip sugyventi — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 71
Patarimai Chrizui — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 86
Pasaka apie garnį — <i>J. Venckus, S. J.</i>	II, 100
Daugiau atsakymų Chrizui — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 102
Atsakymai Chrizui — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 116
<i>Kunigas Jonas</i> Chrizui — <i>Kunigas Jonas</i>	II, 133
Nenusisekus moterystė — <i>Brolis A.</i>	II, 136
Kelios pastabos apie laiškus Chrizui — <i>K. Jonas</i>	II, 150
Nelaimingas mišinys — <i>Kunigas Jonus</i>	II, 164
Klausimas apie šeimos santaiką — <i>Kunigas Jonas</i> II,	182

JAUNIMO PASLAPTYS

Jaunuoliškoji komedija — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 4
Mylėti draudžiama! — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 19
Apsivilsi ir gailiesiesi... — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 31
Ar bučiuotis yra nuodėmė? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 47
Nenusimink! — <i>J. Kubilius, S. J.</i>	I, 62
Lietuvių jaunimo globėjas — <i>Liet. vyskupai</i>	I, 64
Šoksime ar ne? — <i>P. Daugintis, S. J.</i>	I, 81
Draugavimas su mergaitėmis — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 131
Kas yra koketavimas ir flirtas? —	
<i>J. Venckus, S. J.</i>	I, 134
Priešvedybinis draugavimas —	
<i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 165
Besiruošiančiai ištekti — <i>Z. J.</i>	II, 11
Neužmiršk Lietuvos! — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 27
Kalbėjimas apie lytinius dalykus — <i>K. Mažutis</i>	II, 40
Išvykstančiam į kariuomenę — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 59
Dėkok Dievui, kad nesi graži —	
<i>A. Šidlauskaitė</i>	II, 73
Tėviškė jauno žmogaus pasaulyje —	
<i>J. Elijošius, S. J.</i>	II, 74
Kurią pasirinkti? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 89
Ieškant sužieduotinio — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 104
Pašaukimas — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 119
Meilės krašte apsilankius — <i>V. Gutauskas, S. J.</i>	II, 139
Pasilik lietuvaite — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 153
Ar atspėsi šią mįslę? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	II, 170

RŪPIMIEJI KLAUSIMAI

Celibatas ir Dievo planai — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 20
Ar jie pasigailėjimo verti? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 35
Ar tai nedrums mūsų laimės? —	
<i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 35
Krepšinis ir futbolas Danguje! —	
<i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 35
Publika koncerto salėje — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 36
Dievas ir pažanga — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 36
Išpažintis pačiam Dievui — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 55
Tikėjimas ir geri darbai — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 56
Kam tas eikvojimas? — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 71
Bažnyčia ir higiena — <i>Juozas Vaišnys, S. J.</i>	I, 72
Nuodėmingos mintys — <i>Kunigas Jonas</i>	I, 86
Bažnyčios įsakymai ir kt. klausimai —	
<i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 103
Kūnų deginimas — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 119
Išpažintis svetima kalba — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 120
Žmogaus laisvė ir atsakingumas — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 135
Besiblašanti siela — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 151
Ar nusidedi nežinodamas — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 152
Bažnyčia ir naujos dogmos — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	I, 167
Išrinktoji tauta — <i>V. Mikalauskas, S. J.</i>	I, 168
Atsakymas P. Jurandai — <i>K. Jonas</i>	II, 15
Ar gimdymas yra nuodėmė? — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 16
Ar vienodas atlyginimas? — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 16
Tikėjimas ir kritikavimas — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 31
Kaip pašalinti tą kliūtį — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 31
Ar gali būti prieštaravimų — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 32
Savi ir svetimi papročiai — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 43
Lytiniai nenormalumai — <i>K. Mažutis</i>	II, 61
Ar gyvuliai turi protą? — <i>V. Gutauskas, S. J.</i>	II, 61
Klausimai iš Šv. Rašto — <i>J. Elijošius, S. J.</i>	II, 79
Masonai ir Katal. Bažnyčia — <i>B. Markaitis, S. J.</i>	II, 92
Du margi laiškėliai (“Ku-Klux Klan'o baltos kaukės” ir “Kada susilpnėjo žmogaus valia?”)	II, 111
Keletas trumpų paaiškinimų — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 143
Paprastumas — grožis — <i>J. Venckus, S. J.</i>	II, 159
Kaip žmonės praranda tikėjimą — <i>J. Vaišnys, S. J.</i>	II, 168
Ar Kristus mirė ir prisikėlė? — <i>V. Gutauskas, S. J.</i>	II, 188

EILĖRAŠČIAI

Velykiniai varpai — <i>J. Aug.-Vaičiūnienė</i>	I, 25
Viešpatie — <i>J. Aug.-Vaičiūnienė</i>	I, 76
Cicero varpai — <i>J. Aug.-Vaičiūnienė</i>	I, 121
Pavargusi širdis — <i>Gr. Tulauskaitė</i>	II, 39
Geresnių laikų viltis — <i>Maironis</i>	II, 49
Agnus Dei — <i>D. Mickutė-Mitkienė</i>	II, 64
Pasaka apie nežinomą motiną — <i>V. Janikas</i>	II, 67
Žvaigždė miglose — <i>Sofija Pipiraitė</i>	II, 99
Kalėdos — <i>J. Aug.-Vaičiūnienė</i>	II, 179